

**EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE
ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT**

**PROGRAMA
PENTRU
MEDICINĂ GENERALĂ**

PROFESORI

**- București -
2020**

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru examenul de definitivare în învățământ reprezintă documentul curricular și normativ de bază în temeiul căruia vor fi structurate și asigurate atât orientarea generală în domeniul cunoașterii științifice și didactic/metodice a domeniului de referință, cât și parcurgerea, prin studiu sistematic, a unei tematici adaptate nivelului profesional al cadrului didactic, relevante, moderne și cu o sensibilă deschidere interdisciplinară.

Programa este concepută ca bază necesară și utilă atât pentru perfecționarea continuă, cât și pentru testarea/evaluarea concepției, cunoașterii, înțelegerii și interpretării principalelor roluri profesionale ale funcției din perspectiva nivelurilor carierei didactice. Acestea se vor corela cu normativitatea psihopedagogică pe baza căreia sunt proiectate, aplicate și inovate structurile și unitățile de competențe – cunoștințele, abilitățile, valorile și atitudinile corespunzătoare standardelor și statutului asumat/jucat de cadrul didactic în unitățile de învățământ preuniversitar din România.

În cadrul acestei programe, de importanță majoră sunt acele componente care vor valoriza rolul constructiv, coparticipativ al cadrului didactic în calitatea sa de actor cu statut de educator, de purtător al mesajelor științei devenite disciplină de învățământ, de reprezentant al comunității profesorilor de specialitate din instituția școlară și substanța competențelor dobândite de acesta, în concordanță cu motivația profesională, cu o serie de roluri specifice. De exemplu, pentru dimensiunea didactică, menționăm următoarele roluri: evaluator intern și extern, consilier în procesul de învățare și, mai ales, în depășirea dificultăților în învățare, mediator didactic în procesul de adecvare a logicii domeniului de specialitate la psihologia învățării, predării, evaluării etc.

Au fost urmărite formarea și structurarea competențelor pentru profesia de cadru didactic, cu aplicare la predarea disciplinelor de specialitate din aria curriculară *Tehnologii*. Pe lângă competențele specifice, în specialitate, sunt vizate competențele pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social precum și competențele metodice.

Tematica programei reflectă ponderile:

- conținuturilor destinate pentru formarea competențelor științifice (aprox. 60%);
- conținuturilor destinate formării competențelor didactice, încorporând metodica și aplicațiile școlare ale domeniului (aprox. 30%);
- conținuturilor altor tipuri de competențe necesare cadrelor didactice - competențe cheie (aprox. 10%).

În elaborarea programelor au fost aplicate criterii de selectare a conținuturilor, precum: relevanța conținuturilor pentru dezvoltarea competențelor cadrelor didactice, utilitatea explicită a conținuturilor pentru activitatea didactică, adaptabilitatea la contexte profesionale, socioculturale, sociale, economice și tehnologice în schimbare/în evoluție, integralitatea și coerența viziunii asupra cunoașterii de specialitate, abordate în relație cu didactica domeniului de specialitate, actualitatea științifică, în raport cu schimbările/ inovațiile la nivel conceptual, metodologic și aplicativ și asigurarea calității în educație.

B. COMPETENȚELE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

- Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice de specialitate și metodice pentru disciplinele/modulele de specialitate;
- Realizarea de conexiuni între conținuturile disciplinelor/modulelor de specialitate și problemele de învățare specifice domeniului de pregătire;
- Realizarea corelațiilor intra-, inter- și transdisciplinare a conținuturilor;
- Operarea cu standardele de pregătire profesională și programele școlare pentru proiectarea unui demers didactic adaptat nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei;
- Utilizarea tehnologiilor informaționale în demersul didactic;

- Aplicarea adecvată a principiilor și metodelor specifice didacticii disciplinelor/ modulelor tehnologice;
- Elaborarea, selectarea și aplicarea unor metode de evaluare adecvate obiectivelor sau competențelor vizate;
- Comunicarea eficientă cu partenerii în activitatea educațională;
- Aplicarea unor forme de management al clasei în funcție de activitatea de învățare proiectată;
- Transmiterea, în funcție de particularitățile de vârstă ale elevilor, a conținuturilor astfel încât să dezvolte structuri operatorii, afective și atitudinale;
- Dezvoltarea competențele civice și interpersonale ale elevilor și conduita antreprenorială a acestora;
- Stimularea potențialului fiecărui elev și dezvoltarea creativității.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE TEME

Nr. crt.

INDEX
BIBLIO.

1. PRINCIPALELE BOLI INTERNE

- **Bronșita cronică** (definiție, etiologie, simptomatologie, investigații, principii de tratament); **1, 3, 5, 6**
- **Astmul bronșic** (definiție, etiopatogenie, simptome, forme clinice, diagnostic, tratament);
- **Pneumonia pneumococică** (definiție, simptomatologie, evoluție, complicații, forme clinice, tratament);
- **Insuficiența respiratorie cronică** (definiție, etiologie, simptomatologie, investigații, evoluție, principii de tratament);
- **Bolile coronariene – cardiopatia ischemică și infarctul miocardic** (definiție, formele clinice, etiopatogenie, manifestări, simptome, diagnostic, evoluție, tratament, complicații);
- **Insuficiența cardiacă** (definiție, clasificări, etiologie, simptomatologie, investigații, principii de tratament);
- **Hepatita cronică** (definiție, etiopatogenie, factori de cronicizare, forme clinice, simptomatologie, diagnostic, tratament);
- **Ciroza hepatică** (definiție, etiopatogenie, forme clinice, simptomatologie, complicații, diagnostic, tratament);
- **Sindromul nefrotic** (definiție, patogenie, simptomatologie, complicații, forme clinice, diagnostic);
- **Insuficiența renală acută și cronică** (definiție, cauze, tablou clinic, investigații, evoluție, consecințe, principii de tratament).

2. MARILE URGENȚE MEDICO-CHIRURGICALE

- **Sindroamele vasculare cerebrale** – insuficiența circulatorie acută, hemoragia cerebrală, accidentul vascular cerebral, atacul ischemic cerebral tranzitoriu (definiții, forme clinice, simptomatologie, investigații, tratament); **1, 2, 4, 6**
- **Edemul pulmonar acut** (definiție, cauze, simptomatologie, investigații, principii de tratament);
- **Cetoacidoza diabetică și coma hiperosmolară** (definiție, etiologie, caracteristici clinice, tratament);
- **Șocul anafilactic** (definiție, mecanism fiziopatologic, manifestări clinice, simptomatologie, investigații, tratament);

- **Apendicita acută** (definiție, etiopatogenie, simptomatologie, forme clinice, diagnostic, principii de tratament);
- **Ulcerul gastro-duodenal perforat** (definiție, forme anatomo-clinice, 1, 2, 4, 6 simptomatologie, investigații, diagnostic diferențial, tratament);
- **Ocluzia intestinală** (definiție, tipuri, etiopatogenie, simptomatologie, investigații, tratament);
- **Colecistita acută** (definiție, etilogie, simptomatologie, examene paraclinice, evoluție și complicații, principii de tratament);
- **Pancreatita acută** (definiție, etiopatogenie, simptomatologie, diagnostic diferențial, evoluție, tratament);
- **Peritonita acută difuză** (definiție, etiopatogenie, fiziopatologie, simptomatologie, diagnostic, examene de laborator);
- **Abdomenul acut chirurgical – contuziile abdomenului, plăgile abdomenului, abdomenul acut chirurgical netraumatic** (definiții, etiopatogenie, simptomatologie, examen obiectiv, evoluție, complicații, principii de tratament).

3. PUERICULTURĂ ȘI PATOLOGIE PEDIATRICĂ

- **Alimentația copilului și adolescentului;** 7
- **Vaccinările din cursul copilăriei;**
- **Astmul bronșic infantil** (definiție, etiologie, simptomatologie, mecanism de producere, investigații paraclinice, tratamentul crizei de astm bronșic);
- **Cardiopatiile congenitale** (definiții, examen obiectiv, clasificări, simptomatologie);
- **Parazitozele intestinale - giardioza, dizenteria, teniazele, ascaridioza, oxiuroza** (simptomatologie, particularități);
- **Glomerulonefrita difuză acută poststreptococică** (definiție, etiologie, simptomatologie, probe de laborator, evoluție, complicații);
- **Epilepsia** (definiție, clasificări și forme clinice, etiologie, simptomatologie, investigații paraclinice).

4. FARMACOLOGIE ȘI MEDICAȚIE SPECIFICĂ

- **Produce biologice folosite pentru imunizare – vaccinurile** (imunizarea 1, 8 dobândită post-vaccinare, clasificarea tipurilor de imunitate mediată umoral și celular, calendarul vaccinurilor din România, tipuri de vaccinuri);
- **Antiinflamatoarele nesteroidiene – AINS** (generalități, indicații, contraindicații);
- **Expectorantele, mucoliticele, antitusivele** (generalități, indicații, contraindicații);
- **Antihistaminicele de uz sistemic** (generalități, indicații, contraindicații).

5. NOȚIUNI DE SEMIOLOGIE MEDICALĂ ȘI DIAGNOSTIC DIFERENȚIAL

- **Durerea – de tip cefalee, de origine respiratorie și cardiovasculară** (definiție, fiziopatologie, cauze, caractere clinice); 5
- **Dispneea – din afecțiunile respiratorii și bolile cardiace** (definiție, fiziopatologie, cauze, caractere clinice);
- **Edemele – cardiac și renal** (definiție, fiziopatologie, cauze, caractere clinice);
- **Elemente de semiologie a aparatelor respirator și cardiovascular** (inspecția, palparea, percuția, auscultația).

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1	Corneliu Borundel	Medicină internă pentru cadre medii
(<i>cap. 1-9, 13, 17</i>)	Editura ALL, București, Edițiile 2009 – 2019, ISBN 978-973-571-925-8;
2	Silvian Dașchievici, Mihai Mihăilescu	Chirurgie – manual pentru cadre medii și școli sanitare postliceale (<i>cap. 23, 24</i>)	Editura Medicală, București, 2010, ISBN 978-973-39-0616-2;
3	Leonida Gherasim, Ioan Alexandru Oproiu	Actualități în Medicina Internă (<i>cap. 4, 8</i>)	Editura Medicală, București, 2019, ISBN 978-973-39-0860-9.
4	Niculae Iordache, Mircea Lițescu, Florin Turcu	Elemente de Semiologie chirurgicală (<i>cap. 10, 11</i>)	Editura Medicală, București, 2015, ISBN 978-973-39-0800-5.
5	Ion Bruckner	Semiologie medicală și Diagnostic diferențial (<i>cap. 4, 6, 25, 30, 32, 39</i>)	Editura Medicală, București, 2016, ISBN 978-973-39-0737-4;
6	Dan Longo	Harrison: Manual de medicină, ediția a 18-a
(<i>cap. 14, 16, 18, 24, 28, 128-130, 133, 138, 140, 141, 145, 148, 149, 158, 161-166, 184</i>)	Editura ALL, București, 2014, ISBN 978-606-587-332-2.
7	Crin Marcean, Vladimir-Manta Mihăilescu	Pediatrie și puericultură, ediția a II-a
(<i>cap. 16, 17, 28, 29, 30, 33, 34</i>)	Editura Medicală, București, 2016, ISBN 978-973-39-0753-4.
8	Crin Marcean, Vladimir-Manta Mihăilescu	Manual de Farmacologie
(<i>cap. 16, 19, 24, 25</i>)	Editura ALL, București, 2018, ISBN 978-606-587-527-2.

Planuri-cadru
Planuri de învățământ
Programe școlare/Curriculum
Standarde de Pregătire
Profesională în vigoare

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI DE EXAMEN

a. Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice:

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală. Produse și documente curriculare: planuri cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alți termeni de referință ai curriculumului național: arii curriculare, discipline, module.
2. Proiectarea activității didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecțiilor/activităților didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii și modalități de integrare în lecție a activităților cu caracter practic – aplicativ:

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.
2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.
3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.
4. Mijloace de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare. Funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ. Clasificarea și caracteristicile mijloacelor de învățământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor școlare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ. Funcțiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.
2. Metode și instrumente de evaluare. Metode și instrumente tradiționale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.
3. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalități de evaluare și de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.
4. Calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate.
5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/efecte perturbatoare în apreciere și notare.

F. BIBLIOGRAFIA PENTRU METODICA PREDARII DISCIPLINEI DE EXAMEN

1.	Albulescu, I.,
Catalano, H.
(coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid
pentru pregătirea examenelor de
titularizare, definitivat și gradul didactic
II profesori de toate specializările	Didactica Publishing
House, București, 2020;
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași,
2013;
3.	Bocoș, M.,
Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și
metodologia evaluării: repere și
instrumente didactice pentru formarea
profesorilor	Editura Paralela 45,
Pitești 2019;
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și
adăugită	Editura Polirom, Iași,
2014;
5.	Cucoș, C.
(coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de
definitivare și grade didactice, ediția a
III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iași,
2009;
6.	Nițucă C.,
Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica,
Iași, 2006;
7.	Potolea, D.,
Necșu, I., Iucu,
R.B.,
Pânișoară, I.- O.	Pregătirea psihopedagogică
Manual pentru definitivat și gradul
didactic II	Editura Polirom, Iași,
2008;

(coord.)

8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008;
9.	Stoica A.
(coord.)	Evaluarea curentă și examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, București, 2001;
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică.	Humanitas Educațional, București, 2003;
11.	***	Ghiduri metodologice pentru aplicarea programelor școlare - Aria curriculară Tehnologii, Liceu tehnologic	MEC, CNC, Editura Aramis Print, București, 2002;
12.		Curriculum național/programe școlare pentru disciplinele tehnologice în vigoare în anul susținerii examenului	
13.		Planurile-cadru, standardele de pregătire profesională în vigoare în anul susținerii examenului	
14.		"Programul Național de Dezvoltare a Competențelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)"	MEN – CNCEÎP, București, 2008;